

Vilniaus universiteto Infekcinių ligų katedra-klinika

Doc. Eugenijus
Broslavskis

Universiteto katedros personalas ligoninėse turi ne tik mokyti studentus ir aptarti pacientų būklę prie jų lovos, bet kartu ir tobulinti, gerinti diagnostinį bei gydomąjį darbą stacionare, kuriame dirba, lavinti personalą tų specialybių, kurias dėsto. Pirmybė teikiama gydytojams, jiems puoselėjamos naujausios progresyvinės tendencijos medicinoje, padedama įsavinti naujus diagnostikos metodus, perprasti vaistinius preparatus ir jų gydymo schemas. Pagal galimybes dėstytojas turi dirbti mokslinį darbą ir įtraukti į tyrimus skyriuose dirbantį personalą. Vykdamas šiuos uždavinius ir gerinant mokslinį darbą universitetinėse ligoninėse, katedros buvo pervardytos klinikomis, o katedros vedėjai tapo klinikų vadovais.

Vilniaus universiteto Infekcinių ligų katedros užuomazgos prasidėjo 1944 metais, kai užkrečiamųjų ligų kursą pradėjo dėstyti Povilas Čibiras. 1937 metais baigęs studijas Vilniaus universitete, P. Čibiras Medicinos fakultete buvo išrinktas dirbti vyriausioju asistentu Propedeutikos katedroje pas žymų terapeutą V. Legeiką, kuris vadovavo ir Lietuvių ligoninei (buvo įsikūrusi Lukiškių aikštės vakariniame kampe). P. Čibirui teko dirbti ir garsioje Šv. Jokūbo ligoninėje. P. Čibiras, jau tapęs profesoriumi, prisiminė vieną nutikimą, kaip, būdamas paskutinio kurso studentas, pamiršo rūbinėje kaliošus, o atėjęs jų atsiimti iš ten dirbusio vyro išgirdo pranašiską frazę – *Jūs būsite profesorius*.

1941 metais P. Čibiras, dirbdamas pedagoginį darbą, tuo pat metu dirbo ir Sveikatos apsaugos komisariate vyriausioju epidemiologu. Šiame darbe jis iš arti *susipažino* su tada paplitusiomis infekcinėmis ligomis. Tai paskatino gilintis į infekcinių ligų paplitimą, diagnostiką, gydymą ir kovą su jomis.

1943 metais vokiečių valdžiai uždarius Vilniaus universitetą, P. Čibiras pradėjo dirbti Trakų ligoninės Vidaus ir infekcinių ligų skyriaus vedėju. Diagnozuodamas už-

krečiamąsias ligas, jis naudojo asmeniniu mikroskopu, dažnai pats atlikdavo reikalingus mikroskopinius tyrimus.

1944 metais P. Čibiras buvo pakviestas į vėl atidarytą Vilniaus universitetą. Dirbdamas vyriausioju asistentu Fakultetinės terapijos katedroje, dėstyti infekcines ligas ir pagelbėti dirbant praktinius darbus buvo įdarbinti gydytojai Chaimas Tokeris, Tadeušas Podsedlovskis, Ekaterina Kriklenko (dirbo Vilniaus infekcinėje ligoninėje). Fakultetinės terapijos katedrai tuomet vadovavo prof. J. Kairiūkštis.

1947 metais P. Čibiro iniciatyva įkurta Infekcinių ligų katedra, o jis išrinktas vedėju. Vietoj praktikos gydytojų įdarbintas medicinos mokslų kandidatas Efimas Paktoris. 1951 metais jis padavė dokumentus į Maskvos virusologijos institutą. Laimėjęs konkursą, E. Paktoris išvyko į Maskvą. Jo vietą užėmė asistentė Bronė Luneckaitė, dirbusi Farmakologijos katedroje.

P. Čibiras tarp ligoninės gydytojų užsitarnavo geriausio ligų diagnostiko vardą. Pamenu, su juo konsultavosi ir mano tėvas, kai tarėsi dėl mano sveikatos problemų.

Kadangi Lietuvoje, ypač Vilniuje, buvo didelis sergamumas vidurių šiltine, P. Čibiras tyrinėjo šią ligą ir šia tema 1954 metais sėkmingai apgynė medicinos mokslų kandidato disertaciją.

1956 metais prie Infekcinių ligų katedros buvo prijungta Vaikų ligų katedra, kurioje dirbo vyriausiasis dėstytojas P. Baublys, vyriausioji dėstytoja L. Steponaitienė, asistentė J. Usonytė. Šiuo laikotarpiu sklido kalbos, kad Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą ruošiamasi uždaryti, o dėstytojus ir studentus perkelti į Kauno medicinos institutą, nes mažoje respublikoje per brangu turėti dvi tokias pat aukštąsias mokymo įstaigas. Tuo metu jau buvau medicinos studentas. Tėvai pradėjo ruošti daiktus mano išvykimui į Kauną. Šis sumanymas neįvyko, nes Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas buvo daug senesnė aukštoji medicinos mokykla nei Kauno. Įtakos turėjo ir kai kurie žymūs partijos ir ministerijos veikėjai, kurie bijojo likti be artimos kvalifikuotos medicinos pagalbos. Buvo svarstomas ir atvirkštinis variantas – uždaryti Kauno medicinos institutą. Vis dėlto nuolatinė lovų plėtra ir gydytojų poreikis galutinai nutraukė šiuos sumanymus.

1956–1960 metais Vilniaus universiteto Medicinos fakultete kiekvienam kurse buvo 50–60 studentų. Užsiėmimai vyko dviem kalbomis – lietuvių ir rusų. Lietuvių grupės buvo šiek tiek gausesnės.

Pirmoji mano pažintis su katedra įvyko 1958 metais, studijuojant penktame kurse. Katedros auditorija buvo

administracijos pastate, antro aukšto pietrytiniame kampe. Tai buvo nedidelė patalpa, pro kurios duris buvo galima patekti į dėstytojų kabinetą. Jame nuolat dirbo katedros vedėjas P. Čibiras. Asistentė B. Luneckaitė nuolat būdavo skyriuje, kuriame gydė ligonius.

Epidemiologiją mums dėstė mokslų kandidatas Leontijus Motiejūnas. Studentai ilgą laiką prisimindavo jo pasakojimus apie tuo metu retas keliones į Vakarų šalis. Laborante katedroje dirbo Marytė Norkuvienė, kuri tikrindavo studentų lankomumą, paruošdavo užsiėmimams plakatus, atlikdavo kitus sekretorės darbus. Papildomai ji dirbo ir ligoninės laboratorijoje – pavadavo sergančius arba išėjusius į atostogas darbuotojus.

1958 metais medicinos mokslų kandidatas P. Čibiras parašė monografiją *Gripas*. Tais pačiais metais jam suteiktas docento vardas. Mano tėvas pasakojo, kad ligoninėje tai buvo didelis įvykis. Vedėjo kabinetas ir auditorija buvo įrengti administracijos korpuso antrame aukšte, šiaurės rytų pusėje. Kabinetas ir auditorija turėjo atskirus įėjimus. Šalia buvo maža patalpėlė, kurioje buvo laikomi plakatai.

1959 metais į katedrą dirbti aspirantu priimtas iš Kauno suaugusiųjų infekcinės ligoninės atvykęs Juozas Ūsaitis. Jis labai greitai atsiskleidė kaip sumanus, turintis gerą medicininį išsilavinimą, daug žinių ir sugebantis gerai diagnozuoti ligas žmogus.

1960 metais bendromis jėgomis su pediatrais išleistas vadovėlis *Vaikų ligos*. Jam P. Čibiras parašė atskirą skyrių.

1959–1960 metais Vilniaus infekcinėje ligoninėje, kaip ir visoje Lietuvoje, gydėsi daug ligonių, sergančių virusiniais hepatitais. Aspirantas J. Ūsaitis ėmėsi tyrinėti šią ligą. Katedroje jis tapo virusinių hepatitų mokslinių studijų pradininkas. Jo pradėtą darbą vėliau tęsė kiti katedros darbuotojai (Arvydas Ambrozaitis, Vytautas Usonis, Ligita Balčiūnienė (vėliau Jančorienė)). Doc. P. Čibiras mažai gilinosi į šią problemą, nors buvo J. Ūsaičio mokslinis vadovas ir daug padėdavo jam patarimais, pastabomis.

1962 metais doc. P. Čibiras parašė monografiją *Tokso plazmozė*, nors jo mėgstamiausia problema buvo žarnyno infekcijos, pasireiškiančios viduriavimais. Infekcinėje ligoninėje dažniausiai beveik visiems viduriuojantiems pacientams nustatydavo ir užrašydavo diagnozę – dizenterija. Jis nuolat įtikinėjo ir tvirtino, kad viduriavimo sindromas gali atskleisti daugelį ligų, kas vėliau ir pasitvirtino.

P. Čibiras mėgdavo prisiminti vieną karo metų epizodą, kai į jo namus labai lieknas žmogus atnešė nedaug malkų. Paklaustas, kodėl jis taip sunykęs, žmogus paaiškino, kad labai viduriuoja. Tuoj pat mikroskopu ištyręs jo išmatas, P. Čibiras nustatė amebiazę, paskyrė vaistus ir žmogus pasveiko. Atsidėkodamas jis atvežė pilną vežimą malkų. Šis atvejis įtikino jauną gydytoją, kad, pacientui viduriuojant, reikia ieškoti įvairių ligų. To P. Čibiras nuosekliai siekė visą savo darbą.

Į Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą priimdavo vis daugiau studentų, didėjo studentų grupės, buvo įdarbinami nauji dėstytojai. 1964 metais iš Eksperimentinės

ir klinikinės medicinos instituto dirbti asistentu įdarbintas Stasys Gurčinas. 1965 metais jis apgynė disertaciją reumatologijos tematika.

Dar greičiau ir intensyviau plėtėsi pediatrijos skyrius. Pirmiausia skyrių papildė P. Šimulis, o 1963 metais įsiliejo jauni ir perspektyvūs pediatrai Algimantas Raugalė, P. Kaltenis, B. Lučinskas. Pediatrams vadovauti iniciatyvos ėmėsi L. Steponaitienė, labai greitai tapusi profesore. 1966 metais pediatrai atsiskyrė ir tapo Vaikų ligų katedra, o prof. L. Steponaitienė – katedros vedėja. Ji buvo iniciatorė steigiant vakarines pediatrų grupes, o vėliau – ir dienes. Laikui bėgant grupių tik daugėjo, todėl ir atsirado poreikis atsiskirti nuo infektologų. Prieš tai dar buvo išleista bendra monografija *Ligonų slaugymas* (1966 metai).

1965 metų pradžioje mokslų kandidato disertaciją sėkmingai apsigynė J. Ūsaitis. Disertacijoje jis nagrinėjo hepatitų klinikinę eigą, diagnostiką, gydymą vartojant kortikosteroidus. Jo dėka iš hepatinės komos pabudo ir pasveiko trys jaunos moterys.

Nuolatinės, atkaklios, kultūringos P. Čibiro pastangos išsamiau tirti viduriuojančius ligonius ėmė realizuotis. Viduriuojantiems vaikams ir suaugusiems pacientams patvirtinama salmoneliozės diagnozė. Kūdikams vis dažniau diagnozuojamas kolienteritas, sukeltas patogeninių ešerichijų (*Coli* OIII, O56 ir kt.). Išsiaiškinta, kad kūdikams ir mažiems vaikams salmoneliozė sukelia vidaus infekcijos.

1966 metais asistentė B. Luneckaitė apsigynė disertaciją maisto toksinių infekcijų tema ir įrodė, kad salmoneliozės infekcijos šaltinis yra ir gyvuliai. Disertacijos gynimo posėdyje dalyvavę veterinarijos darbuotojai prieštaravo, tvirtindami, kad tarp gyvūnų cirkuliuoja kiti salmonelių štamai, palyginti su žmonėmis. Susidarė kebli situacija, bet disertacija buvo apginta. Laikui bėgant paaiškėjo, kad doktorantė ir jos vadovas doc. P. Čibiras buvo teisūs. Salmonelioze užsikrečiama nuo gyvūnų mėsos, kiaušinių. Tik kūdikams ir labai mažiems vaikams infekcijos šaltinis gali būti kitas žmogus.

Doc. P. Čibiras man pasakojo, kad su ligoninėje paskutiniaisiais vyriausiojo gydytojo I. Chomenko vadovavimo metais santykiai buvo įtempti. Jie pasikeitė tik tada, kai ligoninės vyriausiuoju gydytoju tapo Juozas Šapoka. Jo dėka 1966 metais doc. P. Čibirui buvo suteiktas nusipelnusio Lietuvos gydytojo vardas.

Tais pačiais metais doc. P. Čibiras išleido vadovėlį *Infekcinės ligos*. Prisimenu, kai vėlais vakarais iš jo kabineto girdėjosi spausdinimo mašinėlės garsai. Spėjama, kad visą knygos tekstą jis spausdino pats.

1966 metais konkurso tvarka katedroje įdarbintas patyręs epidemiologas, buvęs Kauno miesto vyriausias sanitarijos gydytojas Jonas Prapiestis. Jis dėstė epidemiologijos kursą ydomosios medicinos, pediatrijos ir naujai įkurtos sanitarijos ir higienos specialybės grupių studentams.

1968 metais doc. P. Čibiras *Infekcinių ligų* vadovylyje aprašė daug savo stebėjimų, todėl sėkmingai apgynė daktaro

disertaciją. Be to, tais laikais parašytas vadovėlis prilygo daktaro disertacijai.

1969 metais J. Prapiestis sėkmingai apgynė mokslų kandidato disertaciją tymų imunoprofilaktikos tema.

1969 metais asistentas S. Gurčinas paskirtas Epidemiologijos ir higienos instituto direktoriumi. Išeidamas jis prikaltėjo ligoninės pavaduotoją ūkio reikalams Rimantą Grigaravičių užimti šias pareigas institute. Po kelerių metų R. Grigaravičius tapo didelės parduotuvės Vilniuje *Vaiku pasaulis* direktoriaus pavaduotoju, dar vėliau – parduotuvės *Baldų rojus* savininku.

1969 metais iš darbo katedroje ir ligoninės laboratorijoje išėjo M. Norkuvienė. Vietoj jos laborante buvo įdarbinta Dalia Grigaravičienė. Ji dirbo tik katedroje, todėl jos darbo stalias buvo pastatytas doc. P. Čibiro kabinete. Be įprasto katedros laborantės darbo, D. Grigaravičienė daug spausdino doc. P. Čibiro knygos antrajam leidiniui, nuolat tvarkė plakatus, šalia esančiame kabinete.

1970 metais doc. P. Čibirui buvo suteiktas profesoriaus pedagoginis vardas. Taigi jaunystėje jam pasakyta pranašystė išsipildė.

Medicinos studentų daugėjo, ypač pediatrijos specialybės. Atsirado naujų dėstytojų poreikis. 1970 metais katedroje įdarbinti trys asistentai – Elvyra Sakalinskienė, Medicinos fakulteto prodekano žmona, 1967 metais apgynusi kandidatinę disertaciją, Vida Eigminienė, Vilniaus universiteto prorektorius ūkio reikalams žmona, ir Česlava Lenkauskaitė, dirbusi parazitologe Respublikinėje sanitarijos epidemiologijos stotyje, o prieš tai – Infekcinės ligoninės laboratorijoje.

Dauguma ligoninėje dirbančių žmonių manė, kad jauna profesorių privertė įdarbinti viršininkų žmonas, kiti sakė, kad naujos darbuotojos įdarbintos konkurso tvarka.

1971 metais J. Prapiestis tapo docentu. Jo darbo krūvis sudarė labai daug pedagoginių valandų. Jam teko dėstyti epidemiologijos pagrindus gydomojo, pediatrijos ir labai daug laiko skirti sanitarijos ir higienos profilio studentams. Pastarųjų grupių skaičius padvigubėjo.

1972 metais Č. Lenkauskaitė apsigynė mokslų kandidato disertaciją askaridžių tema. Disertacijai naudojo medžiagą, kurią surinko dirbdama Respublikinėje sanitarijos epidemiologijos stotyje.

1974 metais prof. P. Čibiras išleido monografiją *Žarnyno infekcinės ligos*. Joje apibendrino savo ilgametę patirtį diagnozuojant ir gydant šias ligas.

1974 metais laborantė D. Grigaravičienė išėjo iš darbo. Vietoj jos įdarbinta Daiva Niaurienė.

Ligoninės administracija nutarė prof. P. Čibirui pagerinti darbo sąlygas. Jo kabinetą durimis sujungė su mažu šalia esančiu kabinetu, kuriame įkūrė laborantės darbo vietą – stalias, spausdinimo mašinėlė, dubliuotas telefonas. Durys į koridorių panaikintos, į profesoriaus kabinetą buvo galima patekti tik per sekretorės kabinetą.

Tais laikais bendravimas tarp katedros dėstytojų, ligo-

ninės administracijos ir skyrių personalo buvo labai šiltas. Kartais vasaromis profesorius pakviesdavo katedros ir kai kuriuos ligoninės darbuotojus į savo sodą Jeruzalės rajone pagulėti ant šieno, kurio ten būdavo. Aišku, niekas ant jo negulėdavo. Užtat būdavome sočiai vaišinami, kalbėdavomės apie ligoninės reikalus, dalydavomės istorijomis ir nuotykiams.

1975 metais konkurso tvarka asistentais įdarbinti du perspektyvūs gydytojai – A. Ambrozaitis, dirbęs Farmakologijos katedroje moksliniu bendradarbiu, ir V. Usonis.

1975 metais asistentė B. Luneckaitė konkurso tvarka išrinkta docente.

1976 metais asistentė E. Sakalinskienė tampa docente.

1977 metais E. Sakalinskienė parašė ir išleido mokomąją metodinę priemonę *Epidemiologijos ir infekcinių ligų pagrindai*, skirtą kitų fakultetų atsargos medicinos seserims. Trumpą šios tematikos kursą katedros darbuotojai dėstė beveik visuose universiteto fakultetuose. Prisimenu, ir man vėliau teko dėstyti tuos kursus fakultetuose, esančiuose studentų miestelyje *Saulėtekyje*. Tai buvo tarsi pasirošimas galimam karui.

1977 metais Č. Lenkauskaitė konkurso tvarka išrinkta docente. Katedroje ji buvo atsakinga už parazitologiją. Jos pacientės daugiausia buvo nėščios moterys, bijančios susirgti toksoplazmoze. Tuo metu toksoplazmozės diagnozė nebuvo tiksli, nes dar nebuvo laboratorijose išskiriami M ir G klasės antikūnai. Nepaisant to, administracija, ypač profesorius, teigiamai vertino jos darbą, palaikydavo moraliskai, o ligoninei savo komandoje turėti tokį mediką buvo prestižas. Be šio darbo, Č. Lenkauskaitė daug dirbo ir konsultuodavo ligoninės laboratorijoje diagnozuojant kitas ligas. Kai kurie gydytojai jai net pavydėdavo.

1978 metais prof. P. Čibiras išleido antrąjį patobulintą ir papildytą vadovėlio *Infekcinės ligos* leidimą. Jame kai kurios ligos buvo aprašytos iš naujo, kitos – papildytos, koreguotas tekstas, pateikta daug naujų iliustracijų. Virusiniai hepatitai aprašyti kartu su doc. J. Ūsaičiu. Vadovėlio pratarmėje padėkota už patarimus ne tik katedros, bet ir ligoninės darbuotojams.

Vykstant ligoninės IV skyriaus remontui, buvo įrengtas centrinis šildymas. Prof. P. Čibiras paprašė įstiklinti atvirą pastato verandą ir joje pajungti šildymą. Išėjo neblogas mokymo kambarys studentams, bet šaltokas žiemą.

1978 metais laimėjus konkursą, katedroje asistente įdarbinta Irena Narkevičiūtė. Ji kandidato disertaciją žarnyno infekcijų tema jau buvo apgynusi Epidemiologijos, mikrobiologijos ir higienos institute. I. Narkevičiūtė buvo pediatrė, todėl pradėjo dirbti kūdikių viduriavimo skyriuje, kuriame dėl salmonelių sukeltų vidaus infekcijų buvo daug problemų. Ligoninės administracija teigiamai įvertino jos pasirinkimą.

1979 metais Vilniaus universiteto Infekcinių ligų katedroje paskelbtas konkursas užimti asistento pareigas. Supratau, kad tai paskutinė galimybė įsidarbinti Vilniaus

universitete. Namiškiai mane labai įkalbinėjo pradėti pedagoginį darbą Vilniaus universitete. Žinojau, kad tai žemesnės pareigos, bet, nepaisydamas to, 1979 metais rugsėjo 1 dieną tapau Infekcinių ligų katedros asistentu. Daugumai ligoninės darbuotojų mano poelgis atrodė neologiškas, tačiau gerokai vėliau savo pasirinkimu buvau labai patenkintas. Sprendimą lėmė 1976 metais apginta Medicinos mokslų kandidato disertacija *Klinikinė-epidemiologinė meningokokinės infekcijos charakteristika Lietuvoje*. Disertacijos gynimas vyko Maskvoje. Vadovai buvo prof. V. Pokrovskis ir prof. P. Čibiras, kuris dalyvavo gynime ir mane palaikė. Už tai jam buvau labai dėkingas.

Pirmaisiais darbo metais profesorius nepagalėjo man pedagoginių valandų, veikiausiai dėl to, kad ligoninėje nesusidarytų nuomonė, jog katedroje lengva dirbti.

1978 metais Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) paskyrė mane neetatiniu vaikų infekcinių ligų vyriausiuoju šalies specialistu. Tuometė ligoninės administracija kartu su katedra nuolat rašydavo prašymus įvairioms institucijoms, kad reikia statyti naują ligoninę, nes esama stacionaro materialinė bazė labai paseno. Vyko nuolatiniai remontai, kurie tik nedaug pagerindavo pastatų būklę, gerokai atsilikusių nuo tuomečių standartų. Tapęs vyriausiuoju specialistu, įvairiose institucijose nuolat gvildinau šią problemą. SAM vaikų valdyba pritarė mūsų prašymui ir pagaliau buvo nutarta statyti vaikų infekcijos skyrius Santariškių ligoninės teritorijoje. Statybai lėšas nutarta panaudoti uždirbtas šeštadienio talkose. Tiesiogiai finansuoti įpareigota Vaikų ligoninės administracija. Projektuoti vaikų infekcinių ligų skyrius buvo paskirta architekto E. Chlamausko vadovaujamai įstaigai.

1980 metais SAM mane, vyriausiąjį specialistą, paskyrė konsultuoti ir kuruoti ligoninės planavimą ir statybą. Pirmojo susitikimo su architektais metu nubraižiau jiems būsimų skyrių planus, kurie būtinai turėjo būti padalyti į dvi puses, ir kiekvienos pusės viduje dar suprojektuotos atskiros palatos izoliacijai. Prašiau architektų, kad vykdytų visas izoliavimui keliamas sąlygas, nes tai labai svarbu, ligoninės nuolat turėjo problemų dėl vidaus infekcijų. Architektai nuosekliai vykdė mano nurodymus. Projektuojant ligoninę, teko dažnai susitikinėti su architektais ir derinti, koreguoti projektavimo detales. Kadangi projekto finansavimas buvo Vaikų ligoninės administracijos žinioje, kartais jie su mano pasiūlymais nesutikdavo. Prieštaravo tualetų įrengimui kiekviename priėmimo skyriaus kabinete, atsisakė įrengti terasą antrame ligoninės aukšte tam, kad ten būtų galima suplanuoti Melcero boksus. Argumentai buvo, kas valys sniegą ir kad gali iškristi vaikai. Galutinis rezultatas – buvo suplanuoti tik 24 Melcero bokasai pirmame aukšte.

Viceministras M. Zaikauskas nurodė planuoti taip, kad būtų galima hospitalizuoti ir suaugusius pacientus. Man tai labai patiko. Todėl palatos ir koridoriai suplanuoti taip, kad atitiktų šiuos reikalavimus. Pastatas suprojektuotas 5

aukštų, 5 skyrių, su laboratorija ir reanimacijos skyriumi. Atrodė gražiai. Tik izoliacijos erdves skyriuose dėl didelio skersvėjo laikui bėgant teko uždaryti stikliniais langais.

Pradžioje pediatrai mane kritikavo dėl per griežtos patalpų izoliacijos, bet vėliau liko patenkinti.

Kilus COVID-19 epidemijai, pastatas panaudotas ir suaugusiems pacientams, sirgusiems COVID-19, gydyti.

1980 metais asistentas V. Usonis apgynė medicinos mokslų kandidato disertaciją virusinio hepatito B tematika.

Asistentas A. Ambrozaitis stažavosi Maskvos virusologijos institute. 1982 metais čia ir apsigynė mokslų kandidato disertaciją virusinių A ir B hepatitų tema.

1982 metais asistentei I. Narkevičiūtei konkurso tvarka suteiktas docentės vardas. Mane šis įvykis labai nustebino, jaučiausi nepatogiai. Katedroje ji buvo įdarbinta metais anksčiau už mane, tačiau aš turėjau gerokai didesnę infektologo patirtį, 15 metų buvau atsakingas už visą ligoninės gydomąjį darbą. Be to, konkursas buvo paskelbtas pusiau slapta nuo daugumos katedros darbuotojų ir dar vasarą. Šią situaciją greitai pataisė dekanas S. Pavilonis. 1983 metais man buvo paskelbtas konkursas docento vardui gauti, kurį 1984 metais patvirtino Maskvos aukštoji atestacinė komisija. Nuo tada mano darbas gerokai palengvėjo, nes nebereikėjo budėti ligoninėje, gydyti pacientų ir rašyti skubių išrašų ir epikrizių. Liko pedagoginis darbas ir konsultacijos. Nesibodėjau atlikti šių darbų net ir visą parą. Turėjau papildomą darbą SAM, kuris reikalavo nemažai laiko. Prisimenu, kad prof. P. Čibiras porą kartų mane įspėjo, kad pirmoje eilėje turi būti pedagoginis darbas, o tada – visa kita.

1983 metais naujas ligoninės vyriausiasis gydytojas A. Šilyš uždarė vaistinę ir buvusiose jos patalpose, administracinio pastato pirmojo aukšto koridoriaus gale, katedros darbuotojams įrengė nemažą kabinetą, kuriame buvo beveik kiekvienam darbuotojui atskiri stalai, taip pat ir man.

1981–1986 metais buvo daug darbo, nes kai kurie darbuotojai sirgo, kiti važiuodavo į stažuotes, tobulinimosi kursus. Katedra 1–2 kartus per metus Lietuvos infektologams organizuodavo tobulinimosi kursus įvairiomis temomis. Nemažai temų skaitė kursų kuratorius doc. J. Ūsaitis, bet teko dalyvauti ir visiems dėstytojams. Vienos dienos kursai buvo organizuojami ir rajonuose. Prisimenu, kai vieno tokio tobulinimosi kurso metu aplankėme Šiauliuose esantį Kryžių kalną.

Pasikeisdami katedros darbuotojai kas savaitę konsultuodavome kituose miesto stacionaruose ir Vilniaus zonos rajonuose. Važiuodavome automobiliu arba vykdavome sanitarinės aviacijos lėktuvais, kartais malūnsparniais. Prisimenu, kai į Elektrėnus kelis kartus teko skristi malūnsparniu. Atrodė keistoka, nes sanitarine jų mašina miestą buvo galima pasiekti greičiau ir gerokai pigiau.

Kadangi buvau Vilniaus zonos infektologų draugijos pirmininkas, tekdavo kiekvieną mėnesį, išskyrus vasaras,

organizuoti posėdžius. Pranešimus skaitė ne tik infekcologai, kviesdavome ir kitų specialybių gydytojus, neretai iš kitų miestų ir respublikų. Kruopščiai ruošdavome posėdžių programas, kurias siūsdavome į poliklinikas, kitus miestus.

1986 metais pasikeitė ligoninės vyriausiojo gydytojo pavaduotojas. Juo tapo gydytoja Vida Gulbinienė. Jos iniciatyva apsikeitėme su ja kabinetais. Nauja patalpa buvo erdvesnė, be to, šalia jos buvo išėjimas į gatvę ir kiemą.

Gerą ir ryškų prisiminimą prof. P. Čibiro vadovavimo metais paliko jo dažnai taikytas metodas, kai dėstytojai lankydavosi vienas kito pratybose. Po to kiekvieno pedagogo dėstymo metodika buvo aptarinėjama katedros posėdžiuose. Dažniausiai tai vykdavo prieš atestaciją. Aptarimo metu gautos kolegų pastabos buvo labai naudingos, be to, apsilankius kolegų pratybose, žinias buvo galima pritaikyti ir savo darbe. Man, jaunam aukštosios mokyklos pedagogui, tai buvo itin svarbu ir naudinga. Gaila, kad tas metodas vėliau nebuvo taikomas.

1988 metais prof. P. Čibiras baigė vadovauti ir tapo tik katedros profesorius, o mane, Eugenijų Broslavskį, fakulteto Mokslo taryba išrinko katedros vedėju. Dekanui doc. A. Švičiuliui siūliau katedros vedėju skirti doc. J. Ūsaitį, bet jis tvirtino, kad pensininką keisti pensininku netinka. Doc. J. Ūsaitis jau buvo pensinio amžiaus.

Gavus prof. P. Čibiro sutikimą, mano darbo stalas buvo pastatytas jo kabinete. Man teko didelė našta, nes Santariškėse atsidarė naujai pastatyti vaikų infekcinių ligų skyriai. Ten buvo įrengti atskiri kabinetai man ir prof. P. Čibirui. Nauji skyriai labai patiko profesoriumi ir doc. Č. Lenkauskaitėi. Ne vieną kartą jie gyrė mane už tą ligoninę.

Pradėjęs eiti katedros vedėjo pareigas, labai norėjau prijungti naujai pastatytą vaikų korpusą prie Žvėryno ligoninės, juk ir vaikų ligoninė turėjo skyrius dviejose teritorijose. Dėl to kelis kartus važiuovome su A. Šiliu į SAM. Kartą su mumis važiuoti pakvietėm ir prof. P. Čibirą, bet jis visai neparodė iniciatyvos. Nenorėjo vaikų skyriaus prijungti prie Žvėryno infekcinės ligoninės ir SAM vaikų valdyba. Taigi mano pastangos liko bevaisės.

Dalis katedros darbuotojų – doc. I. Narkevičiūtė, V. Usonis, V. Domarkienė (buvusi Eigminienė) – pradėjo dėstyti ir dirbti naujuose vaikų ligų skyriuose. Ligoninės vaikų skyriaus personalas persikėlė dirbti į Respublikinę vaikų ligoninę. Iš pradžių čia pradėjo dirbti, dėstyti studentams ir ruošti disertaciją gyd. Audronė Marcinkutė, bet vėliau grįžo į Žvėryno ligoninę.

Padėtis buvo tokia, kad man tekdavo iš ryto iki 12 val. dirbti Santariškių vaikų infekcinių ligų skyriuose, dalyvauti vizitacijose, konsultuoti sergančius vaikus. Po 12 val. savo transportu grįždavau į Žvėryno ligoninę, dalyvavdavau vizitacijoje, gydytojų konsiliumuose, tvarkydavau dokumentaciją. Prof. P. Čibiras daugiausia dirbo Žvėryno ligoninėje, kurioje buvo likę tik 150 lovų. Kai kada pro-

fesorius atvažiuodavo ir į Santariškių klinikų vizitacijas.

1989 metais Medicinos fakulteto Mokslo taryba prijungė Gamtinių židinių laboratoriją prie Infekcinių ligų katedros. Įkūrė ir vadovavo laboratorijai habilituotas mokslų daktaras L. Motiejūnas. Jis turėjo aukštesnį mokslo laipsnį už mane, bet niekada to bendraudamas neparodė. Prireikus mano parašo ant kokio nors dokumento, jis visada kultūringai paaiškino esmę ir palikdavo dokumentą, kad galėčiau išsamiai susipažinti. Prijungus mokslų ir tyrimų laboratoriją, labai pagerėjo katedros įvaizdis. Už tai mane viešai gyrė žymus kardiochirurgas prof. A. Marcinkevičius.

1989 metais prof. P. Čibiras išleido knygos *Infekcinės ligos* trečiąjį leidimą. Knygą papildė doc. J. Ūsaičio skyrelis apie virusinius hepatitus, AIDS, pakoreguoti ir kitų ligų aprašymai (hemoraginių karštligių, leišmaniozės), naujai aprašyta difterija.

1990 metais po stažuotės Frankfurte prie Maino aspirantas V. Usonis apgynė daktaro disertaciją *Virusinio hepatito B profilaktikos ir patogenezės imunogeniniai mechanizmai* ir tapo docentu.

1990 metų rudenį staigiai ir nelauktai mirė docentas J. Prapiestis. Civilinės laidotuvės vyko Vilniaus universiteto centriniuose rūmuose. Laidojom docentą Kaune. Ten jį pasitiko daug žmonių ir žinomas kunigas M. Mikutavičius. Klebonas paprašė mane tęsti laidotuvių ceremoniją, nes daug žmonių atėjo atsisveikinti, buvo sakomos patriotinės kalbos. Atsisveikinimo kalbą sakė ir tuometis SAM ministras V. Kleiza. Paskutinis laidotuvių apeigas pabaigė kunigas M. Mikutavičius.

1990 metais į laisvą vietą asistentu įdarbinamas epidemiologas medicinos mokslų kandidatas Kęstutis Žagminas, kuris 1983 metais apgynė disertaciją *Hepatito B epideminiai dėsninukai ir profilaktinių priemonių efektyvumas*.

1990 metais doc. Č. Lenkauskaitė parašė ir išleido monografiją *Žmogaus parazitinės ligos*. Knyga parašyta taisyklinga kalba ir lengvai skaitoma.

Naujai išrinktas Medicinos fakulteto dekanas prof. G. Česnys priėmė sprendimą katedras, įsikūrusias ligoninėse, pervardyti klinikomis. Tikslas – kad būsimų klinikų vedėjai daugiau dėmesio skirtų ligonių gydymui ir būtų už tai atsakingi. 1991 metais Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo taryboje organizuoti klinikų vedėjų rinkimai. Konkurse Infekcinių ligų klinikos vadovo pareigoms užimti dalyvavo du katedros darbuotojai – E. Broslavskis ir A. Ambrozaitis. Prie Mokslo tarybos prisijungęs Infekcinės ligoninės direktorius A. Šilys karštai pasisakė už tai, kad klinikos vedėju taptų asistentas A. Ambrozaitis. Nedidele balsų persvara laimėjo A. Ambrozaitis. Pamaniau, kad gal ir gerai, nes jaunam, energingam klinikos vadovui pavyks prijungti naujai pastatytus vaikų skyrius prie Infekcinės ligoninės, bet taip neįvyko.

Po nedidelių svarstymų nutariau likti dirbti docentu Infekcinių ligų suaugusiųjų klinikoje, nes gyvenau netoli Žvėryno ligoninės. Tuo metu atsirado galimybė pasistatyti mažą namelį. Tuo intensyviai užsiėmiau, ir 1992 metais, gavęs leidimą, pradėjau statybas. Dirbdamas netoli, galėjau dažniau stebėti darbus ir daugiau dirbti.

1991 metais A. Ambrozaitis tapo docentu.

1992 metais K. Žagminas pradėjo dėstyti epidemiologijos kursą, jo žodžiais tariant *naujoviškai*, kaip visame pasaulyje. Gydomojo fakulteto studentams šis metodas nelabai patiko.

1991 metais Infekcinių ligų klinika pradėjo diagnozuoti hepatitą C. Kitais metais šį metodą plačiai įdiegė kitos šalies gydymo įstaigos, siekdamos nustatyti hepatito C paplitimą Lietuvoje. 1992 metais už šį darbą doc. A. Ambrozaitis ir K. Žagminas buvo apdovanoti Vilniaus medicinos draugijos diplomais.

1992 metais Kauno medicinos instituto Infekcinių ligų klinikos iniciatyva Palangoje organizuota 3 dienų visos Lietuvos infektologų konferencija. Joje dalyvavo ir kitų šalių infektologai. Konferencija vyko visada penktadieniais, birželio mėnesio pradžioje. Pranešimai buvo skaitomi pirmąją konferencijos dieną. Kitą dieną vyko konferencijos valdybos posėdis, kuriame buvo svarstomi įvairūs organizaciniai klausimai. Kiti dalyviai šeštadienį ir iki sekmadienio vidurdienio ilsėjosi. Konferencijos dalyviams iš Vilniaus ir Kauno nuvežti į Palangą buvo samdomas autobusas, kuris ir parveždavo. Kai kas važiuodavo savo transportu. Laikei bėgant konferencija tapo kasmetė. Joje dalyvavo visi Vilniaus ir Kauno klinikų darbuotojai, nes užsiėmimų su studentais nebuvo, o egzaminai vyko vėliau.

Prof. P. Čibiras 1993 metais išėjo į pensiją. Katedroje jis išdirbo 49 metus, iš kurių 41 metus ėjo katedros vedėjo pareigas. Tais laikais buvo nedaug taip ilgai dirbusių katedros vedėjų, juolab kad profesorius nebuvo Komunistų partijos narys. Profesorius parašė ir išleido 3 knygos Infekcinės ligos leidimus. Ši knyga ilgus metus buvo ne tik vadovėlis studentams, bet ja naudojosi ir infektologai, kitų specialybių gydytojai. Jo plunksnai priklauso 3 monografijos ir 3 skyriai kitose knygose.

Profesorius paskelbė daugiau nei 100 straipsnių moksliniuose žurnaluose, konferencijų darbuose, enciklopedijose. Jam vadovaujant apgintos 3 medicinos mokslo kandidato disertacijos, ilgus metus buvo Lietuvos ir Vilniaus gydytojų infektologų draugijos pirmininkas, 6 metus vadovavo Medicinos fakulteto studentų mokslinei draugijai.

Prof. P. Čibiras – ne tik daug žinantis, puikus konsultantas, bet ir gerai suprantantis ligonio jausmus ir lūkesčius žmogus. Šias savybes jis išsiugdė dirbdamas gydytoju įvairiose ligoninėse. Profesorius nuolat skatino gydytojus kruopščiai diferencijuoti viduriavimo sindromą, daug dėmesio skyrė parazitinių ir invazinių ligų diagnostikai, ragino vaikams nustatyti acetonemiją. Nuolat skatino daugiau naudotis mikroskopiniais tyrimais, ypač žaibinės

meningokokinės infekcijos atvejais. Už tai buvo apdovanotas Vilniaus medicinos draugijos garbės raštu.

Profesorius skyrė pagrindinius dalykus nuo smulkmenų, nuolat prieštaravo ilgiems gydymo kursams, kurie neretai sukeldavo vaistaligę. Jis griežtai priešinosi ligonių kėlimui į kitus skyrius arba ligonines.

Egzaminuodamas studentus, jis buvo objektyvus, bet mažai dėmesio skyrė dėstytojų nuomonei, kurie vedė praktikos darbus. Prisimenu, profesorius jau buvo pensijoje. Man teko egzaminuoti jo anūkę, tačiau jis apie tai mažai neįspėjo. Gerai, kad įvertinau jo anūkę geru pažymiu.

Prof. P. Čibiro 60 metų jubiliejus buvo garbingai paminėtas Vilniaus universiteto Medicinos fakultete kartu su Lietuvos infektologų draugija. Paruoštas gražus pakvietimas su jubilieto nuotrauka. Išklaudyta daug sveikinimų ir 6 moksliniai pranešimai apie įvairias infekcines ligas. Panašiai paminėtas ir 70 metų jubiliejus. Tuomet kolegų padovanojo jo portretą, kurį nutapė žinomas dailininkas Bronislovas Uogintas.

Profesorius mėgdavo poeziją, pats rašė eiles. Ypač vertino Adomo Mickevičiaus kūrybą, organizuodavo katedros darbuotojų ekskursijas į poeto gimtinę. Pagarbiai profesorius prisimindavo Juzefą Pilsuckį, pasakodavo apie jo apsilankymą Vilniuje, rodė namus, kuriuose J. Pilsuckis gyveno.

Jau būdamas pensijoje profesorius apdovanotas Karaliaus Mindaugo atminimo medaliu Dainų šventės metu už lietuviybės puoselėjimą Vilniaus krašte.

Būdamas pensijoje, jis parašė knygą apie savo tėvus ir gimines *Pranciškaus ir Nastės Čibirų atsiminimai*. 2005 metais knygą išleido jo giminės. Joje buvo atspausdintos ir P. Čibiro eilės. Kaštonų gatvėje garbingai atidengta atminimo lenta. Ceremonijoje dalyvavo ne tik Vilniaus infektologai, kitų specialybių gydytojai, bet ir atstovai iš Kauno.

1993 metais suaugusiam ligoniui pavyko diagnozuoti toksinę difteriją po ilgo šios ligos nebuvimo. Vėliau buvo nustatytas nedidelis difterijos protrūkis, daugiausia sirgo suaugę pacientai. Kadangi ligoniui reikėjo reanimacijos pagalbos, jį dideliais vargais perkėlė į vaikų infekcinių ligų korpusą. Po šio nutikimo Infekcinė ligoninė buvo priversta atidaryti reanimacijos skyrių, kurio pedagogai jau seniai prašė.

1993 metais į pensiją išėjo doc. B. Luneckaitė. Ji katedroje išdirbo 42 metus, iš kurių 28 metus – docente. Jos reputacija, kaip griežtos ir principingos dėstytojos, buvo pelningai užtarnauta. Daugelį metų būdama asistente, ji antraeilėse pareigose dirbo ligoninėje.

Tais pačiais 1993 metais į pensiją išėjo ir doc. Č. Lenkauskaitė. Ji 22 metus konsultavo laboratoriją, praleido joje daug laiko, o katedroje buvo atsakinga už parazitologinius tyrimus. Jai išėjus į pensiją, parazitologija labai nuodugniai užsiėmė gyd. A. Marcinkutė. Abiejų docenčių išėjimas į pensiją paskatino kalbas apie galimą mokslininkų pensijos nemokėjimą.

1993 metais asistentui K. Žagminui suteiktas docento mokslinis laipsnis. Kadangi jis dirbo ir epidemiologu ligoninėje, jam pirmame ligoninės skyriuje, prie įėjimo durų, paskirtas atskiras kabinetas, kuris kartu buvo naudojamas ir kaip auditorija užsiėmimams su studentais.

1993 metais katedros vedėjas doc. A. Ambrozaitis stažavosi Jungtinėse Amerikos Valstijose Viskonsino-Medisono universiteto Geriatrijos klinikoje ir Virusologijos laboratorijoje, kur pradėjo mokslinį bendradarbiavimą su prof. Stefanu Gravensteinu. Rezultatas – pradėtas naujas vakcinės nuo gripo efektyvumo tyrimas vyresnio amžiaus asmenims Lietuvoje. Docentas organizuodavo darbo grupes ir važiuodavo į įvairių miestų vyresnio amžiaus žmonių pensionatus. Juose pensionatų gyventojus skiepydavo bandomąja vakcina nuo gripo ir placebo. Rezultatai buvo viešiniai ir vertinamas vakcinės efektyvumas Amerikos klinikoje. Panašus tyrimas atliktas ir su inhaliacinio zanamiviro preparatu gydant gripą. Tyrimas tęsėsi iki 2000 metų.

1994 metais klinikoje parengta 2 metų tretinio lygio infekcinių ligų programa, kurią pirma įvykdė gyd. J. Urbonienė (1998 metai).

1995 metais doc. A. Ambrozaitis Vilniaus universitete sėkmingai apgynė habilituoto daktaro disertaciją *Hepatitis C epidemiologiniai ir klinikiniai aspektai Lietuvoje (1990–1994)*.

1995 metais suremontuotas klinikos vedėjo kabinetas. Jis išplėstas ir sujungtas su mažu sekretorės kabinetu. Kabinete pastatytas naujas, gražus stalas, įrengtas originalus apšvietimas, įmontuotos sieninės spintos su stelažais knygoms ir byloms laikyti. Sekretorė laborantė iškelta į apatinį pirmojo aukšto klinikos kabinetą. Ryšys palaikomas paraleliniu telefonu viršininkas–sekretorė.

1995 metais klinikoje vyko daug hepatito ir gripo klininių tyrimų, todėl buvo įdarbinta dar viena laborantė Irina Oblivanec. Pagrindinis jos darbas buvo laboratorijoje, bet ten nebuvo vietos, tad jai pastatytas stalas apatiniame dėstytojų kambaryje. Jame visai kitaip sustatyti stalai, originaliai įrengtas apšvietimas, sumontuota daug metalinių stelažų. Turėjo čia stalą ir vedėjas, prie kurio dirbo tada, kai buvo remontuojamas jo kabinetas.

Galutinai įsikūriau Diagnostikos skyriaus pirmojo aukšto kabinete, nes nuolat konsultavau ir globojau šį padalinį. Šioje patalpoje užsiiminėjau su studentais, egzaminavau ir konsultavau juos. Kartais konsultuodavau ligonius. Šis kabinetas buvo ir auditorija, ir mano darbo kabinetas. Jame ant sienų pritvirtino dekoratyvines lentas, ant kurių pakabinome daugybę plakatų. Jų skaičius nuolat didėjo, nes už praleistus užsiėmimus studentas, užuot atsiskaitęs, galėjo nupiešti plakatą. Manau, kad toks metodas studentams padeda geriau įsisavinti dėstomą dalyką.

Doc. J. Ūsaitis laisvu nuo dėstymo studentams laiku būdavo hepatitų ir viduriuojančių ligonių skyriuje, nuolat kuravo sergančius hepatitu ligonius. Doc. E. Sakalinskienė vadovavo antrajam skyriui ir gydytojų kabinete turėjo dar-

bo stalą. Abu docentai su studentų grupėmis užsiiminėdavo auditorijoje prie vedėjo kabineto arba ligoninės konferencijų salėje. Popietiniu laiku šioje salėje buvo skaitomos paskaitos visam studentų kursui. Šioje patalpoje visada vykdavo gydytojų tobulinimosi kursai.

Bendrame klinikos kabinete liko dirbti tik sekretorės. Jame klinikos vadovas organizuodavo pedagoginio personalo susirinkimus, kartais užsukdavome išgerti kavos iš aparato arba arbatos.

1995 metais doc. A. Ambrozaitis išrenkamas Lietuvos infektologų draugijos pirmininku. Jis labai aktyviai organizuodavo jau pradėtas tradicinėmis tapusias visos Lietuvos infektologų konferencijas Palangoje. Į jas kviesdavo atstovus ir iš kitų šalių. Dalyviai buvo apgyvendinami Kauno instituto, o vėliau ir Vilniaus universiteto poilsio namuose. Atsimenu, visi buvo patenkinti, nes dalyvaudavo įdomioje konferencijoje, o po to dar porą dienų ilsėdavosi prie jūros.

1996 metais Vilniaus medicinos draugija apdovanojo doc. habil. dr. A. Ambrozaitį ir dr. M. Mauricą garbės raštais už įdiegtą gydymą hepatito C rekombinantiniu žmogaus interferonu.

1997 metais Infekcinių ligų klinikoje asistente įdarbinta L. Balčiūnienė. 1989 metais ji baigė Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą, o 1993 metais įgijo gydytojo gastroenterologo specialybę.

1997 metais baigė veikti Gamtinių židinių infekcijų laboratorija (vadovas prof. L. Motiejūnas). Vietoj jos 1998 metais Medicinos fakulteto Vivariumo pastate doc. habil. dr. A. Ambrozaitis įkūrė Virusologijos laboratoriją, kuri priklausė Infekcinių ligų klinikai. Dirbti laboratorijoje pradėjo A. Stiklerytė. Laboratorijos atidarymas buvo didelis laimėjimas gerinant ligoninėje virusinių infekcijų diagnostiką. Įkurti laboratoriją investicijomis padėjo Vakarų mokslininkai ir įmonės. Atsirado galimybė atlikti bendrus mokslinius tyrimus.

1998 metais įvyko Baltijos šalių infekcinių ligų kongresas. Renginio pagrindinis organizatorius buvo doc. habil. dr. A. Ambrozaitis. Jam padėdavo Vilniaus infektologų draugijos valdybos nariai, klinikos darbuotojai, nemažai talkino ir AIDS centro darbuotojai su vadovu S. Čaplinsku. Kongresas vyko 2 dienas Lietuvos operos ir baletu teatre. Jame dalyvavo ne tik Lietuvos infektologai, bet ir gausus būrys užsieniečių. Konferenciją aplankė Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekanas prof. G. Česnys. Išklaudyta daug įdomių pranešimų iš įvairių šalių. Neoficialioji dalis vyko paskutinę dieną Vilniaus rotušėje su koncertu ir vaišėmis. Pagrindinės lėšos kongresui gautos iš Europos Sąjungos fondo. Toks kongresas vykdavo kas dvejus metus Baltijos šalių posovietinėse respublikose. Pirmasis toks kongresas įvyko 1994 metais Tartu (Estija), antrasis – 1996 metais Rygoje (Latvija).

1998 metais klinikos vadovui doc. habil. dr. A. Ambrozaičiui suteiktas pedagoginis profesoriaus vardas.

1999 metais į pensiją išėjo ir baigė dirbti doc. E. Sakalinskienė.

2000 metais formaliai į pensiją išėjo doc. J. Ūsaitis, tačiau jis dar ilgus metus dalyvavo ligoninės vizitacijose. Docentu jis dirbo 41 metus. 1962 metais katedroje įsteigti gydytojų tobulinimo kursai, kuriems vadovavo J. Ūsaitis dar nebūdamas docentu. Šia veikla jis užsiiminėjo visą laiką, ilgus metus buvo Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Gydytojų tobulinimo fakulteto tarybos narys. Apsigynęs disertaciją, jau po 2 metų J. Ūsaitis išrenkamas docentu. Visą laiką katedroje, o vėliau klinikoje buvo vedė dešinioji ranka. Gerai mokėjo vokiečių kalbą, puikiai valdė plunksną, paskelbė 66 straipsnius. Docentas buvo prof. P. Čibiro vadovėlio trečiojo leidimo bendraautoris, parašė knygos *Klinikinė gastroenterologija* skyrių apie virusinius hepatitus, išleido 3 metodinius mokymo leidinius.

Doc. J. Ūsaitis buvo puikus konsultantas, ypač klausimais dėl hepatitų, tęsė šį darbą ir išėjęs į pensiją. Būdamas pensijoje, vesdavo vieną kitą užsiėmimą su gydytojų tobulinimo grupėmis.

Doc. J. Ūsaičio etatas liko laisvas, todėl prof. A. Ambrozaitis jį užimti pasiūlė gyd. A. Marcinkutei. Ji turėjo pradėti dėstyti visu etatu universitete, o ligoninėje galėjo dirbti tik antraeilininke. A. Marcinkutė nesutiko užimti laisvo etato ir liko dirbti klinikoje, užėmė antraeiles pareigas.

2000 metais paskelbtas konkursas Vilniaus universiteto Infekcinių ligų klinikoje asistento pareigoms užimti. Konkursą laimėjo gyd. Raimonda Matulionytė. 1991 metais ji baigė Kauno medicinos akademiją. 1997 metais įgijo infekcinių ligų gydytojo specialybę, dirbo Kauno infekcinių ligų klinikoje. Gyd. R. Matulionytė nuo 1994 iki 2000 metų kelis kartus stažavosi Lilio universitete ir Turkueno universiteto Infekcinių ir keliautojų ligų klinikoje (Prancūzija). Jai įsidarbinus klinikoje, susiformavo draugiškas ir darbštus dėstytojų kolektyvas.

2001 metais infekcinių ligų doktorantūros studijas baigė gyd. Daiva Radzišauskienė. Ji apsigynė daktaro disertaciją *Gripo klinikinė charakteristika ir epidemiologinė kontrolė pagyvenusių žmonių bendruomenėje*. Darbui panaudota medžiaga, gauta atliekant klinikinius tyrimus su nauja amerikietiška vakcina nuo gripo. Šiuose tyrimuose gyd. D. Radzišauskienė aktyviai dalyvavo.

2001 metais buvau jau pensinio amžiaus. Klinikoje dėstytojams neužteko pedagoginio krūvio valandų, jų pritrūko epidemiologijai dėstyti, todėl teko atsisakyti 0,5 etato. Tai neišvengiamai atsiliepė mano pajamoms, nes dar nebuvau baigęs statybų. Pradėjau dirbti 0,5 etato Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mikrobiologijos skyriuje, kur labai trūko dėstytojų. Infektologui mikrobiologija yra artima specialybė, o ir studentai jau supažindinami su infekcinėmis ligomis ir jų diagnostika. Sunku dėstyti nebuvo, tik kartais sudėtinga buvo rodyti tepinėlius mikroskopais, kurie buvo pasenę.

Tais pačiais 2001 metais iš darbo išėjo laborantė D. Niaurienė. Ją pakeitė Joana Lukševičiūtė, prieš tai dirbusi Vil-

niaus universiteto Medicinos fakultete dekanu prof. G. Česnio sekretore. Ji greitai susidraugavo su visu kolektyvu, tapo reikalinga darbuotoja. J. Lukševičiūtė kruopščiai ir atsakingai tvarkydavo klinikos raštus, atskaitas, spausdindavo straipsnius. Ji aktyviai dalyvavo vakcinų ir preparatų bandymuose. Mėgdavo skoningai organizuoti klinikos pobūvius ir visada atėjusiems siūlydavo puodelį kavos.

2001 metais vadovas prof. A. Ambrozaitis pakvietė klinikos darbuotojus į sodą, kuris buvo Neries ir Žeimenos upių santakoje. Graži vieta. Anksčiau priklausė jo tėvui, kuris irgi dalyvavo kartu su giminaičiais pobūvyje. Sode jau buvo pastatytas vasarnamis. Puikiai pabendrauome, pasivaikščiojome vadinamuoju beždžionių tiltu.

2001 metais vyriausiasis gydytojas A. Šilys aplankė mano darbo vietą auditoriją, kuri jam labai patiko. Po kelių mėnesių mane perkėlė dirbti į dabartinio pirmojo skyriaus kabinetą, kuris buvo šalia doc. K. Žagmino. Patalpa buvo mažesnė, bet ir čia įrengiau, nors mažesnę, bet neblogą mokymo kambarį. Ant sienų irgi prikaldė dekoratyvines lentas plakatams pakabinti. Mano buvusiam kabinete trumpam įrengė palatą ligoniams, o vėliau elektrokardiografijos ir gydytojos otolaringologės (Vidos Šilienės) kabinetą.

2001 metais R. Matulionytė savo bute Pylimo gatvėje pasidarė originalų remontą. Ji pakvietė visus klinikos pedagogus į suremontuotą butą, ten maloniai pabendrauome, buvome skaniai pavaišinti.

2002 metais Visuomenės sveikatos studentų dėstymas buvo perkeltas į Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Visuomenės sveikatos institutą, įsikūrusį fakulteto patalpose. Doc. K. Žagminas pradėjo eiti pagrindines pareigas, jam skirtas kabinetas. Infekcinių ligų klinikoje jis liko dirbti 0,25 etato ir dėstė epidemiologijos kursą gydomosios specialybės studentams.

2002 metais rugsėjo 1 dieną prie Infekcinių ligų klinikos prijungtas Mikrobiologijos skyrius ir įkurta Infekcinių ligų ir mikrobiologijos klinika. Kodėl taip nutiko? Todėl, kad buvo jungiamos klinikos Medicinos fakultete. Infekcinių ligų dėstymas prasideda jau dėstant mikrobiologiją, kas labai logiška. Kadangi doc. K. Žagminas perėjo dirbti į kitą padalinį ir liko 0,5 docento etato, todėl vėl pradėjau dirbti visu etatu.

2002 metais asistentė R. Matulionytė Vilniaus universitete apsigynė daktaro disertaciją *ŽIV užsikrėtusių pacientų visuomenėje įgytos pneumonijos*. Dirbo ligoninėje ir ambulatoriškai užsiiminėjo ŽIV užsikrėtusių pacientų gydymu.

2002 metais Infekcinių ligų klinikoje keitėsi dėstomų studijų programos, sumažėjo auditorinių valandų skaičius. Sudaryta nauja studijų programa slaugytojams (16 auditorinių valandų ir 32 praktinių darbų valandos). Baigus šias studijas, buvo galima dirbti vyriausiomis slaugytojomis. Pagrindinei specialybei – užkrečiamos ligos ir epidemiologija – skirta 32 val. paskaitų ir 88 val. pratybų kiekvienai grupei. Dar 32 val. skirtos infekcinių ligų ir epidemiologijos studijoms odontologijos specialybės studentams. Visuomenės sveikatos mokymo programai (Epidemiologijos

pagrindai, infekcinių ligų profilaktika) skirta 8 val. paskaitų ir 38 val. pratybų.

2002 metais laborantė I. Oblivanec ištekėjo ir tapo Irina Krasavceva.

2003 metais kovo 6 dieną asistentė L. Balčiūnienė Vilniaus universiteto Medicinos fakultete apgynė daktaro disertaciją *Hepatito C viruso dinamika taikant indukcinę arba standartinę alfa interferono terapiją sergantiems lėtiniiu hepatitu C: įtaka stabiliam gydymo atsakui ir ryšys su viruso genotipu*. Tema buvo aktuali ir ja anuomet labai domėtasi. Tais pačiais metais L. Balčiūnienė tapo Infekcinių ligų klinikos lektore.

2004 metais Palangoje vietoj kasmetės konferencijos įvyko Šiaurės Baltijos infektologų kongresas. Dalis lėšų kongresui dar gauta iš Europos Sąjungos fondų. Kaip Baltijos šaliai tai buvo didelis pasiekimas. Vėliau Europos Sąjungos finansavimas buvo nutrauktas. Prieš tai kongresas 2000 metais vyko Taline, 2002 metais – Sankt Peterburge.

Į visus kongresus prof. A. Ambrozaičio dėka dalyviai iš įvairių miestų vykdavo autobusu. Kongreso dalyviai ne tik išklausedavo pranešimus, bet jiems buvo organizuojamos ir apžvalginės ekskursijos po miestą, istorinius objektus. Man teko dalyvauti beveik visuose kongresuose, o dviejuose iškabinau stendinius pranešimus (difterijos, rožės tema). Palangos kongresas buvo kuklesnis negu Vilniaus, bet gana įdomus. Jam pirmininkavo prof. A. Laiškonis, o prof. A. Ambrozaitis jį pavadavo. Kongresas baigėsi kaip visada pobūviu ir ekskursijomis svečiams.

2004 metais lektorė L. Balčiūnienė pakvietė visą Žvėryno ligoninės pedagoginės klinikos personalą į naują 4 kambarių butą. Patalpos padarė išpūdį modernumu, virtuvė buvo sujungta su pagrindiniu kambariu, butas be koridoriaus. Iš pagrindinės didelės kambario ir virtuvės zonos buvo galima stebėti puikią miesto panoramą. Maloniai pabendraavome, skaniai pavalgėme, pasigrožėjome savotišku židiniu.

2005 metais asistentė R. Matulionytė tapo docente. Tais pačiais metais spalio 15 dieną ji ištekėjo. Vestuvių ceremonija įvyko Kretingos bažnyčioje, šventė vyko Palangos restorane *Vandenis*. Buvo labai smagu. Atvažiavusiems dalyviams buvo užsakytas viešbutis. Iškilmės tęsėsi ir kitą dieną restorane Basanavičiaus gatvėje.

2005 metais lapkričio mėnesį Vilniaus universiteto senate buvo patvirtinta 4 metų programa infektologų rezidentams. Sudarant programą dalyvavo prof. A. Ambrozaitis, doc. R. Matulionytė, bet daugiausia dirbti teko man. Rezidentai turėjo aplankyti daugybę klinikų, bet ilgiausiai dirbti įvairiuose Infekcinės ligoninės skyriuose, budėti. Man teko juos skirstyti po skyrius, prižiūrėti, pagelbėti budėjimuose. Be to, į kliniką nuolat ateidavo ir kitų specialybių rezidentų, kuriuos taip pat turėjau skirstyti po skyrius, kontroliuoti jų darbą. Savaitės pabaigoje rengdavau seminarus, susidėliodavome svarbiausius akcentus, tikrindavau atnaujintas žinias.

2006 metais, sėkmingai baigusi infekcinių ligų rezidentūrą, į mūsų kliniką asistentė įdarbinama Birutė Zablockienė. Nuo 2002 metų, dar būdama Ročkaite, ji dirbo gydytoja Infekcinės ligoninės Priėmimo skyriuje.

2006 metais Vilniaus universiteto Medicinos fakultete tęsėsi klinikų jungimas į didesnius padalinius. Prie Infekcinių ligų ir mikrobiologijos klinikos prisijungus Dermatovenerologijos centrui, pasikeitė ir pavadinimas – Infekcinių ligų, dermatovenerologijos ir mikrobiologijos klinika. Jos vadovu išrinktas prof. A. Ambrozaitis. Dermatovenerologijos centras buvo įsikūręs netoli nuo Santariškių miestelio, J. Kairiūkščio gatvėje. Dermatovenerologijos centro pastatas pastatytas Genovaitei Stanislavai Lapinskaitei būnant Respublikinės dermatovenerologijos ligoninės direktore. Pats centras įkurtas 1993 metais Bokšto gatvėje. Jame iki 1999 metų vadovavo prof. G. Balevičienė. Po to centrui vadovavo doc. I. Marčiukaitienė. 2007 metais vadove išrinkta talentinga lektorė, mokslų daktarė Matilda Bylaitė (vėliau tapo prof. M. Bylaite-Bučinskiene). Padidėjus klinikai, bendri susirinkimai vyko ne tik Infekcinės ligoninės posėdžių salėje, bet ir dermatovenerologijos centre J. Kairiūkščio gatvėje. Iki to bendri susirinkimai su mikrobiologais, kuriems vadovavo lektorius Pranas Žlabys, buvo tik Infekcinės ligoninės patalpose. Mikrobiologai aktyviai dalyvaudavo kasmetėse infektologų konferencijose Palangoje.

2007 metais lektorė L. Balčiūnienė konkurso būdu išrinkta docente.

2008 metais gegužės mėnesį iškilmingai paminėtas prof. A. Ambrozaičio 60 metų jubiliejus. Iškilmės įvyko Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Didžiojoje auditorijoje. Svečių susirinko pilna auditorija. Skaičiau pagrindinį pranešimą. Papasakojau Infekcinių ligų, mikrobiologijos ir dermatovenerologijos centrų istorijas ir priminiau visą prof. A. Ambrozaičio darbo kelią, neaplenkdamas jo šeimos narių (tėvas – garsus profesorius rentgenologas, motina – žinoma mieste gydytoja pediatrė). Jubiliatą sveikino Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekanė prof. Z. Kučinskienė, padalinių vadovai, kitų klinikų atstovai, farmacijos įmonių darbuotojai, draugai. Viskas baigėsi puikiai furšetu.

2009 metais antrą kartą už Žilvino Jančoro ištekėjo L. Balčiūnienė. Ž. Jančoras buvo našlys, turėjo dukrą. Ligita augino 2 dukras. Susikūrė didelė darni šeima. Vestuvės vyko garsiam Vilniaus restorane *Boheme*. Vestuvėse dalyvavo visas klinikos personalas. Doc. R. Matulionytė su vyru atskubėjo iš kelionės tiesiai į šventę. Buvo labai smagu, daug šokome.

2009 metais prof. V. Budrys išleido antrąją knygos *Klinikinė neurologija* leidimą. Prof. A. Ambrozaitis įpareigojo mane redaguoti šeštąjį neuroinfekcijų skyrių (p. 314–404). Dar pirmajam knygos leidimui parašiau apie meningokokinę infekciją ir poliomielitą. Su antruoju leidimu teko daug padirbėti, išsamiau aprašyti kai kurias neuroinfekcijas. Parazitines ligas redagavo gyd. A. Marcinkutė.

2009 metais Infekcinėje ligoninėje pradėjusiai dirbti laboratorinei įmonei *Antėja* buvo atiduota esanti prie klinikos vadovo auditorija. Vietoj jos pasiūlyta nelabai patogi, nemaža patalpa uždarytame antrame ligoninės skyriuje. Mums atrodė, kad pakeitimas įvyko dėl pablogėjusio ligoninės direktoriaus bendradarbiavimo su klinikos vadovu.

2010 metais išleista didelės apimties (816 p.) knyga *Infekcinių ligų vadovas*. Knygos sudarytojas ir mokslinis vadovas – prof. A. Ambrozaitis. Knygą sudarė 19 autorių – Vilniaus ir Kauno pedagogai, dermatovenerologai, mikrobiologai, ftiziatrai, epidemiologai, farmakologai. Jų pavardės paminėtos knygos pradžioje ir skyriuose prie ligų aprašymų. Man teko aprašyti meningokokinę infekciją, difteriją, rožę, epideminį parotitą, poliomielitą. Ligų išdėstymas sudėtas prisilaikant šiuolaikinės pasaulinės klasifikacijos. Knyga papildė ir pakeitė jau kiek pasenusį prof. P. Čibiro vadovėlį, kuris buvo orientuotas į studentų auditoriją, jų mokymo programą.

2010 metais naujame name mane aplankė artimi bendradarbiai ir ligoninės laboratorijos vedėja Jūratė Kirslienė. Pabendravome, man buvo ypatingai malonu.

2011 metais gegužės mėnesį Vilniaus infekcinė ir tuberkuliozės ligoninė tapo Vilniaus universiteto ligoninės *Santaros* klinikų filialu, kuriame buvo patvirtinta nauja struktūra – Infekcinių ligų centras. Jos direktoriumi 2011 metais rugsėjo 21 dieną išrinktas prof. A. Ambrozaitis. Tiesa, jo vadovavimas buvo ribotas, nes dar dirbo ligoninės administracija. 2016 metais ligoninei galutinai susijungus su Vilniaus universiteto ligoninės *Santaros* klinikomis, labai sustiprėjo skyrių vadovavimas. Tiesa, jautėsi buvusio direktoriaus A. Šilio įtaka, nes jis dar kurį laiką buvo Vilniaus universiteto ligoninės *Santaros* klinikų generalinio direktoriaus patarėjas.

2011 metais laborantė I. Krasavceva įgijo naują mediko specialybę ir išėjo iš darbo. Jos nauja darbovietė tapo Centro poliklinika. Laborantės J. Lukševičiūtės darbas padvigubėjo, jai skirtas reikalų tvarkytojos etatas, o dar vėliau – administratoriaus pareigos.

Nuolatinis Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto per-tvarkymas vėl palietė ir mūsų kliniką. 2012 metais vasario mėnesį klinikos mikrobiologijos skyrius perkeltas į Laboratorijų medicinos centrą fakultete, o vietoj jo prijungti Pulmonologijos ir alergologijos (vadovas prof. dr. Edvardas Danila) ir Krūtinės ligų (vadovas doc. habil. dr. Ričardas Janilionis) centrai. Įkurta Infekcinių, krūtinės ligų, dermatovenerologijos klinika, kurios vadovu išrinktas prof. A. Ambrozaitis. Kadangi mūsų centro bazėje buvo infekcinė ir tuberkuliozės ligoninė, pulmonologijos centro prijungimą galima suprasti, bet chirurginės krūtinės ligų... Bendravimas tokiaime centre apsiribodavo 2 arba 3 susirinkimais per metus, dažniausiai Infekcinėje ligoninėje, rečiau dermatovenerologijos centro patalpose. Dauguma centro darbuotojų mokslo metų pabaigtuves susirinkdavo paminėti miesto restorane. Neformalūs ryšiai su mikrobiologais tęsė-

si, jų atstovai dalyvaudavo Palangos infektologų konferencijose. Agnės Kirkliauskienės ir Tomo Kačergio disertacijų vadovas buvo prof. A. Ambrozaitis. T. Kačergio mokslinio tyrimo medžiaga gripo tematika buvo panaudota mūsų centro asistentės B. Zablockienės disertacijoje.

2012 metais pirmojo gastroenterologijos skyriaus remonto metu mano kabinetas-auditorija buvo sujungtas su buvusio K. Žagmino kabinetu. Išėjo puiki salė užsiėmimams su studentais. Mane perkraustė į nedidelį kabinetą, esantį jau nebeveikiančio antrojo skyriaus pastate, šalia jau anksčiau perkrautos auditorijos. Kabinetas buvo daug mažesnis, jame galėjau užsiiminėti tik su rezidentais. Visi plakatai netilpo, juos pakabinau gretimame kabinete. Jame pastačiau ir netilpusius kabinete stalus. Su studentais, kurių daugėjo ir ateidavo dvi grupės iš karto, užsiiminėjau naujoje auditorijoje. Mano nuomone, dėstymas dviem grupėms vienu metu prastesnis negu vienai grupei. Doc. R. Matulionytės kabinetas buvo greta ir gero-kai didesnis, su laiku jis visą laiką tobulintas.

Naują auditoriją-salę popietiniu laiku naudojo ligoninės skyrius susirinkimams ir įvairiems renginiams.

2012 metais K. Žagminui suteiktas profesoriaus vardas.

2013 metais prof. A. Ambrozaitis pakvietė Infekcinių ligų centro pedagoginį personalą ir prof. K. Žagminą į savo sodo namelį, kuriame radome ir profesoriaus žmoną. Sodo namelis šiuolaikiškai restauruotas, įrengta suomiška pirtis. Vasarnamis puikiai atrodė. Maloniai pabendravome, šeiminkas iškūreno pirtį, bet ja pasinaudojome tik mudu su profesoriumi, kiti šnekučiavosi ir vaišinosi skaniais valgiais.

2014 metais rugpjūčio 31 dieną pabaigiau pedagoginį darbą. Beveik visada išvykus klinikos vadovui, man tekdavo jį pavaduoti ir dalyvauti Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo taryboje. Balsuodamas visada laikiausi vedėjo rekomendacijos, jeigu jis to prašė. Profesorius A. Ambrozaitis įkalbinėjo mane parašyti prašymą dar dirbti 0,25 etato, bet tvirtai nutariau, kad, Vilniaus universitete išdirbus 35 metus ir artėjant 80-mečiui, dėstyti studentams tiesiog nepatogu. Infekcinėje ligoninėje dar kurį laiką likau dirbti konsultantu.

2015 metais sausio 15 dieną po 55 metų darbo su infekciniais ligoniais parašiau pareiškimą atleisti iš konsultanto pareigų. Klinikos ir ligoninės darbuotojai suorganizavo mano palydėtuves, nors jų ir nenorėjau. Vietoj dovanos man įteikė pinigų, kad užsisakyčiau savo portretą. Tai įvykdžiau dailininkės Silvijos Drebeckaitės pagalba, kuri pasidalijo portretu savo feisbuko paskyroje.

Oficialiai nedirbau, bet į ligoninę, gal ne taip reguliariai, ateidavau.

Artėjant mano 80-mečiui, klinikos vadovas prof. A. Ambrozaitis SAM parašė prašymą suteikti man Lietuvos nusi-pelnusio gydytojo vardą. Iniciatorius buvo ir Seimo narys, buvęs SAM ministro pavaduotojas Antanas Vinkus. Pritarė mano kandidatūrai ir Vilniaus universiteto ligoninės *Santaros* klinikų generalinis direktorius Kęstutis Strupas.

2015 metais birželio 15 dieną Nusipelnusio gydytojo vardo diplomą ir medalių įteikė SAM viceministrė Laimutė Vaidelienė. Sveikinimo raštus nuo universiteto rektoriaus prof. A. Žukausko perskaitė prof. A. Ambrozaitis, o nuo Vilniaus universiteto ligoninės *Santaros* klinikų generalinio direktoriaus – pirmoji pavaduotoja gyd. E. Jurevičienė. Pasveikino mane ir visi klinikos padaliniai, mikrobiologai, Kauno infektologų atstovas prof. Alvydas Laiškonis, rezidentai. Ligoninės ir klinikos darbuotojai sveikindami mane vėl įteikė pinigų. Galėjau galutinai padengti portreto išlaidas ir dar liko. Visiems dalyviams nuoširdžiai padėkojau ir pasiūliau pasivaikinti valgiais, kuriuos pateikė ir stalus serviravo restorano darbuotojai. Ligoninės direktorius A. Šilys atėjo tik į vaišes, nors apdovanojimui neprieštaravo.

Po jubiliejaus beveik kiekvieną dieną ateidavau į kliniką, konsultuodavau ligonius, dalyvaudavau vizitacijose, naudojausi mano esamame kabinete buvusiu kompiuteriu.

2016 metai klinikai buvo ypatingi, kadangi doc. L. Jančorienė ir doc. R. Matulionytė tapo profesorėmis.

Tais metais mane, ligoninės direktoriaus nurodymu, perkėlė iš atskiro kabineto į administracijos korpuse esantį bendrą klinikos kabinetą. Naujoje vietoje turėjau stalą, kompiuterį. Kartu persikėlė ir doc. J. Ūsaitis, kuris su manimi keliavo per visus kabinetus. Į mūsų kabinetą patalpino žurnalo *Sveikatos mokslai* darbuotojus, persikėlusius iš uždarytos Tuberkuliozės ligoninės.

Nesėkmingi buvo 2016 metai ir Žvėryno Infekcinės ligoninės administracijai, nes ją panaikino. Vadovauti visam padalinii liko tik klinikos ir centro vadovas prof. A. Ambrozaitis.

2017 metais pagal Vilniaus universiteto statutą prof. A. Ambrozaičiui baigėsi laikas vadovauti klinikai ir jis negalėjo būti išrinktas dar kartą. Vietoj jo laikinai klinikos ir centro vadove iki rinkimų paskirta prof. L. Jančorienė. Vėliau konkurso tvarka ji buvo išrinkta vadove ir sėkmingai bei profesionaliai vadovavo kovai su COVID-19 epidemija Vilniaus universiteto ligoninės *Santaros* klinikose.

Prof. A. Ambrozaitis Infekcinių ligų klinikos vadovu dirbo 27 metus, iš kurių 15 vadovavo sujungtomis klinikoms. Gerai mokėdamas anglų kalbą, pirmenybę jis skyrė artimiems ryšiams su Vakarų šalių mokslininkais. Tobulindamasis įvairiuose kraštuose – nuo Japonijos per Europą iki Jungtinių Amerikos Valstijų – jis susidraugavo su Vakarų šalių mokslininkais. Pradėjo su jais tyrimus su gripo ir hepatito diagnostikos, gydymo bei profilaktikos preparatais. Vėliau tapo 3 Vakarų šalių Gydytojų draugijų valdybos nariu. Bendri su Vakarų mokslininkais tyrimai buvo naudingi ir finansiškai. Profesoriumi pavyko įkurti Virusologijos laboratoriją.

Jis išaiškino hepatito C paplitimą ir net jo protrūkį Lietuvoje. Už tai 2 kartus apdovanotas Vilniaus medicinos draugijos diplomu. Prof. A. Ambrozaitis buvo solidžios infekcinių ligų knygos sudarytojas ir 3 spausdintų knygų bendraautoris. Jam vadovaujant parašytos ir ap-

gintos 9 daktaro disertacijos. Be to, jis yra per 150 spausdintų straipsnių autorius arba bendraautoris.

Su dideliu entuziazmu ir atsakingumu A. Ambrozaitis organizuodavo Baltijos šalių kongresus ir Palangos konferencijas. Į jas buvo kviečiami profesoriai ir žymūs žmonės iš įvairių šalių, kurie skaitydavo įdomius pranešimus.

Organizuoti renginius finansiškai prof. A. Ambrozaičiui padėdavo farmacijos įmonės, su kuriomis profesorius palaikydavo gerus darbinis santykius. Jos parūpindavo transportą, prireikus išspręsdavo apgyvendinimo problemas. Infektologų draugijos nariams išvykos į Palangą, Kauną ir Baltijos šalių miestus kainuodavo minimaliai. Farmacijos įmonės labai mėgdavo Palangos konferencijas, todėl profesorius pakviesdavo jas padėti suorganizuoti. Daug konferencijų vykdavo *Vanagupės* viešbučio Konferencijų salėje. Vėliau farmacijos įmonėms remti konferencijas kurortuose buvo uždrausta. Dabar konferencijos organizuojamos Klaipėdoje, tik po senovei dauguma dalyvių tuo laikotarpiu gyvena Palangoje.

2018 metais gegužės mėnesį prof. A. Ambrozaičio 70 metų jubiliejus buvo atšvęstas Infekcinės ligoninės Konferencijų salėje. Susirinko labai daug žmonių, sujungtų klinikų atstovai, ligoninės padalinių darbuotojai. Pranešimą apie klinikos istoriją ir A. Ambrozaičio darbą skaitė laikinai einanti klinikos vadovo pareigas prof. L. Jančorienė. Jubiliatą sveikino daugybė žmonių. Po sveikinimų buvo perskaityti keli moksliniai pranešimai. Vaišės vyko vienoje didelėje buvusio direktoriaus patalpoje, pats mokslų daktaras A. Šilys nedalyvavo.

Man teko dalyvauti jubiliejuje, nors nuo 2017 metų dėl nuolat blogėjusios sveikatos vis rečiau ateidavau į kliniką ir tuo metu jau nebedalyvaudavau vizitacijose. Išskilmės buvo paskutinis kartas, kai atėjau į administracijos pastatą. Pirmą kartą į šį namą įžengiau 1945 metų pavasarį, kai mūsų šeima keletą mėnesių jame gyveno, nes tėvas tada buvo ligoninės direktorius. Man buvo 10 metų. Nuo to laiko praėjo 72 metai.

2019 metais asistentė B. Zablockienė Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Didžiojoje auditorijoje sėkmingai apgynė medicinos mokslų daktaro disertaciją.

Katedra, o vėliau **klinika**, kaip Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto padalinys, pradėjo savo veiklą nuo infekcinių ligų kurso (1944 metai), po 3 metų įkurta Infekcinių ligų katedra (1947 metai), kuri po 44 metų tapo klinika. Nuo pirmųjų infekcinių ligų paskaitų iki docento išrinkimo praėjo 14 metų (1958 metai), o pirmasis infekcinių ligų profesorius išrinktas po 26 metų (1970 metais). Žvėryne Infekcinių ligų klinika baigė savo veiklą su 4 profesoriais, iš kurių 1 paskutiniais metais dėstė dalyką tik 0,25 etato, nors profesoriaus vardas jam buvo suteiktas už dėstymą ir veiklą Infekcinių ligų klinikoje.

LITERATŪRA

1. Vilniaus medicinos istorijos almanachas. Vilnius, 2006, psl. 135–139.